

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

LARA laatuvinnehanke

- laatu järjestelmä kierrätyslannoitevalmistukselle

Laatumerkki kierrätyslannoitteille

Ravinteet kiertoon – vesistöt kuntoon!

Seinäjoki 10.12.2018

Juha Pirkkamaa

Projektipäällikkö

Lara-laaturavinnehanke

Toiminnanjohtaja

Biolaitosyhdistys ry

Miksi ravinteiden kierrätystä?

1. Maan kannalta

Kierrätysravinteista tuotetuilla lannoitevalmisteilla

- ❖ parannetaan maaperän biologista aktiivisuutta,
- ❖ tuodaan maahan humusta ja
- ❖ vähennetään osaltaan eroosiota

Miksi ravinteiden kierrätystä?

2. Ympäristön kannalta

- ❖ **Materiaalikierrätys on EU:n jätehierarkian mukaista toimintaa, eli kierrätys on parempi kuin polttaminen**

Miksi ravinteiden kierrätystä?

3. Synergiahyödyt

- ❖ Ravinteita tuotetaan monessa biolaitoksessa uusiutuvan energian eli biokaasun tuotannon sivutuotteena

- ❖ Saadaan jätteet ja biomassat hyötykäyttöön

Mitä ovat kierrätyslannoitevalmisteet?

Kierrätyslannoitevalmisteiden raaka-aineet:

- erilliskerätty biojäte, elintarviketeollisuuden sivuvirrat, lannat, erilaiset biomassat, tuhkat, metsätalouden tuottamat raaka-aineet sekä jätevedenpuhdistamoiden yhdyskuntaliete

Lannoitevalmisteiden tyyppinimiryhmät:

- lannoitteet, kalkitusaineet, maanparannusaineet, kasvualustat ja mikrobivalmisteet
- jatkojalostettujen lannoitetuotteiden valikoima sekä määrä ovat kasvussa

Lannoitevalmisteiden käyttäjiä ovat:

- viljelijät, viherrakentajat ja erilaiset teollisuuden prosessit sekä lähitulevaisuudessa myös metsäalan edustajat

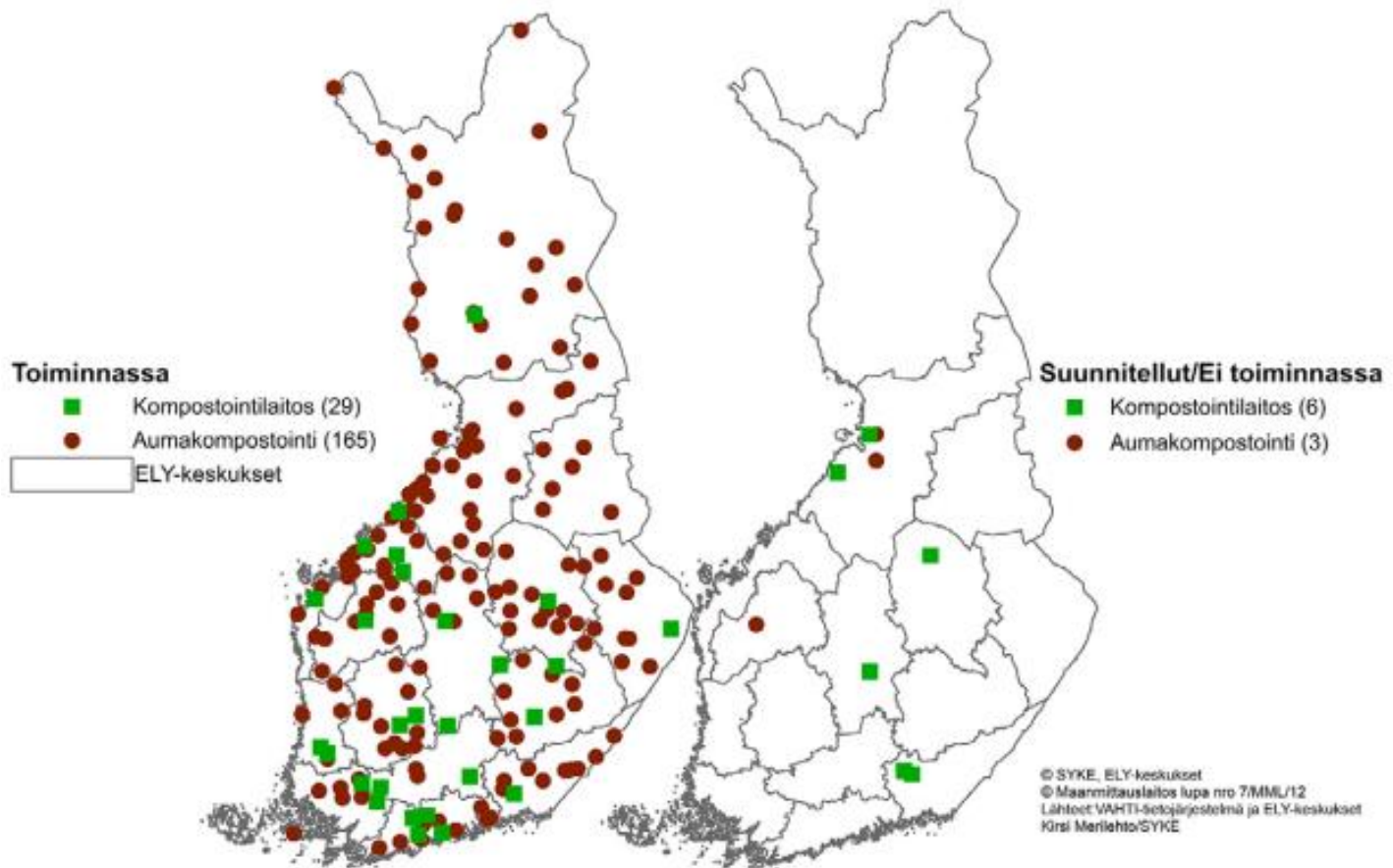
Kierrätyslannoitevalmisteita käytetään tällä hetkellä pääasiassa maataloudessa ja viherrakentamisessa

Kuvat: Juha Pirkkamaa

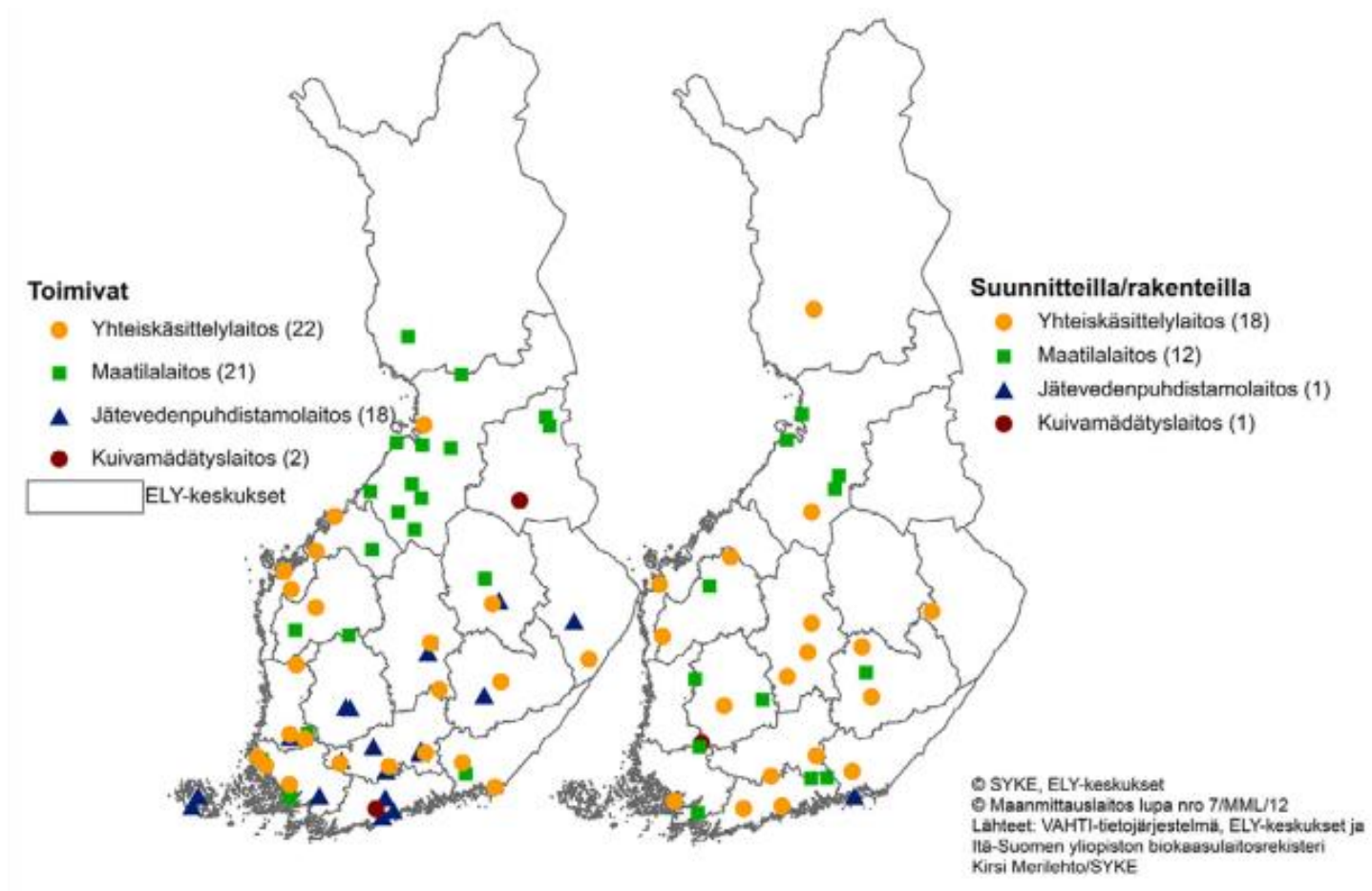
Missä kierrätyslannoitevalmisteita tuotetaan?

1. Suomen n. 200 kompostointilaitoksessa

Missä kierrätyslannoitevalmisteita tuotetaan?

2. Suomen n. 70 biokaasulaitoksessa

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

LARA laaturavinnehanke

- laatujärjestelmä kierrätyslannoitevalmistelle

Kansallinen laatujärjestelmä kierrätysravinteista prosessoiduille lannoitevalmistelle

Biolaitosyhdistyksen, Biokaasuyhdistyksen ja
Vesilaitosyhdistyksen yhteinen pyrkimys.

Sisällytetty Valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan vuoteen
2023 toimenpiteeksi 8.3.

Miksi tarvitaan laatujärjestelmä tuotteille?

Suomessa ei ole yhtenäistä laatujärjestelmää kierrätysmateriaaleista tuotetuille lannoitevalmisteille, ja sen on koettu vaikeuttavan tuotteiden laadun osoittamista ja markkinointia.

Esimerkiksi Saksassa, Ruotsissa ja Belgiassa laatu-järjestelmät ja niihin liittyvät yhteistyörakenteet ovat onnistuneet parantamaan kierrätyslannoitevalmisteiden laatua ja mainetta, ja siten lisäämään ravinteiden kierrätystä.

Laatujärjestelmän etuna on se, että uusimpaan tutkimustietoon pystytään joustavasti reagoimaan asettamalla tarvittaessa uusia laatukriteereitä.

Etuja ovat myös lisääntynyt sidosryhmäyhteistyö, tiedonvaihto ja toiminnan läpinäkyvyys.

Kansallinen laatujärjestelmä kierrätysravinteista prosessoiduille lannoitevalmisteille

Tavoite:

- kehittää ja ottaa käyttöön biokaasu- ja kompostilaitoksissa tai muissa vastaavissa käsittelylaitoksissa tuotetuille lannoitevalmisteille **laatujärjestelmä ja laatumerkki**, jonka avulla kierrätysravinteiden menekki tehostuu
- luoda toiminnanharjoittajien, lopputuotteiden käyttäjien ja sidosryhmien välille **pysyviä yhteistyörakenteita**, jotka ovat tarpeen kiertotalouden edistämisessä
- tuoda lisää tarpeellista **tietoa päätöksentekijöille** lannoitevalmisteiden ja niiden raaka-aineiden ominaisuuksien vaihteluvälistä

Kansallinen laatujärjestelmä kierrätysravinteista prosessoiduille lannoitevalmisteille

Aiemmin toteutettu:

1. Vaihe eli Taustaraportti

- syys-lokakuu 2017
- selvitettiin toiminnassa olevat laatujärjestelmät
- Vesilaitosten kehittämisrahaston tuki
- raportti julkaistu, löytyy www.laatulannoite.fi

2. Vaihe eli Selvitys laatujärjestelmän periaatteista

- marras-joulukuu 2017
- Ympäristöministeriön, Gasum Oy:n, HSY:n ja LABIO Oy:n tuki
- raportti julkaistu, löytyy www.laatulannoite.fi

Kansallinen laatujärjestelmä kierrätysravinteista prosessoiduille lannoitevalmisteille

Toteutussuunnitelma

- Ympäristöministeriö myönsi 22.5. hallituksen kärkihankerahoituksen

Lara laaturavinnehanke toteutetaan 2.7.2018 - 30.11.2019:

1. Laatujärjestelmän kriteerien, sääntöjen, ml. **laatumerkki**, ja organisoinnin sekä rahoitusmallin viimeistely, raportti valmistui 30.11.2018, löytyy kotisivulta ja on sidosryhmien lausunnolla
2. Viestintäsuunnitelma, ml. järjestelmän kotisivut www.laatulannoite.fi
3. Laatukäsikirjan laadinta
4. Tietojärjestelmän luominen ja sen ylläpidon suunnitelma
5. Laatujärjestelmän pilotointi eli testaus kohdeyrityksissä

Tavoitteena:

- vuoden 2020 alkuun mennessä ensimmäiset laatujärjestelmän kautta sertifioidut tuotteet, ja v. 2020 laatujärjestelmä käytössä

Tärkeä vuorovaikutus!

Meneillään olevan hankkeen päärahoittajat:

- ❖ **Ympäristöministeriö**
- ❖ **Sitra**

Rahoittajina myös seuraavat alan yritykset:

- ❖ **Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY**
- ❖ **Honkajoki Oy**
- ❖ **Kekkilä Oy**
- ❖ **LABIO Oy**
- ❖ **Lakeuden Etappi Oy**
- ❖ **Lammin Puutarhamulta**
- ❖ **Mustankorkea Oy**
- ❖ **Ab Stormossen Oy**
- ❖ **Vehkosuon Komposti Oy**

Tärkeä vuorovaikutus!

Hankkeen ohjausryhmässä rahoittajien lisäksi mukana:

- ❖ Biolan Oy
- ❖ Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
- ❖ Gasum Oy
- ❖ Luonnonvarakeskus
- ❖ Maa- ja metsätalousministeriö
- ❖ Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK
- ❖ ProAgria Keskusten Liitto
- ❖ Suomen Ympäristökeskus
- ❖ Viherympäristöliitto

Hankkeen työpajoissa ja lausuntokierroksilla mukana:

- ❖ useita kymmeniä sidosryhmien edustajia

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

LARA laatuvinnehanke

- laatu järjestelmä kierrätyslannoitevalmistukselle

Kiitos!